

15 -ാം കേരള നിയമസഭ

5 -ാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്രചിഹ്നമിട്ട ചോദ്യം നം. 394

20-07-2022 - ൽ മറുപടിയ്ക്ക്

വാദർ കമ്മിറ്റി റിപ്പോർട്ട്

ചോദ്യം		ഉത്തരം	
<p>പ്രൊഫ. ആബിദ് ഹുസൈൻ തങ്ങൾ , ശ്രീ. ടി. വി. ഇബ്രാഹിം , ശ്രീ. എൻ . ഷംസുദ്ദീൻ, ശ്രീ. അബ്ദുൽ ഹമീദ് പി</p>		<p>ശ്രീ വി ശിവൻകുട്ടി (പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ-തൊഴിൽ വകുപ്പ് മന്ത്രി)</p>	
(എ)	<p>സംസ്ഥാനത്ത് 2009 -ലെ വിദ്യാഭ്യാസ അവകാശ നിയമം നടപ്പിലാക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പൊതു വിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയിൽ വരുത്തേണ്ട പരിഷ്കാരങ്ങളെക്കുറിച്ച് പഠിക്കാൻ നിയോഗിച്ച വാദർ കമ്മിറ്റിയുടെ പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചത് എന്ന് മുതലാണെന്ന് അറിയിക്കാമോ;</p>	(എ)	<p>2009 ലെ വിദ്യാഭ്യാസ അവകാശ നിയമം സംസ്ഥാനത്ത് പൂർണ്ണമായും നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ പഠനം നടത്തി നിർദ്ദേശങ്ങൾ സമർപ്പിക്കുന്നതിനായി 19.10.2017 ലെ സ.ഉ(സാധാ) നം.3779/2017/പൊ.വി.വ പ്രകാരം വിദഗ്ധ സമിതി രൂപീകരിക്കുകയുണ്ടായി. 19.11.2017 നാണ് വിദഗ്ധ സമിതിയുടെ ആദ്യ യോഗം നടന്നത്. അന്നുമുതലാണ് സമിതിയുടെ പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചത്.</p>
(ബി)	<p>കമ്മിറ്റിയുടെ ഒന്നാമത് റിപ്പോർട്ടിലെ ശിപാർശകൾ എന്തെല്ലാമായിരുന്നു; റിപ്പോർട്ടിലെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കിയോ എന്ന് വിശദമാക്കുമോ;</p>	(ബി)	<p>കമ്മിറ്റിയുടെ ഒന്നാമത് റിപ്പോർട്ടിലെ ശിപാർശകൾ അനുബന്ധമായി ചേർക്കുന്നു. ടി റിപ്പോർട്ട് 28.02.2019 ലെ സ.ഉ(കൈ)നം.19/2019/പൊ.വി.വ പ്രകാരം തത്വത്തിൽ അംഗീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിന്റെ തുടർച്ചയായി ഡയറക്ടറേറ്റ് ഓഫ് പബ്ലിക് ഇൻസ്ട്രക്ഷൻ, ഹയർ സെക്കണ്ടറി ഡയറക്ടറേറ്റ്, വൊക്കേഷണൽ ഹയർ സെക്കണ്ടറി ഡയറക്ടറേറ്റ് എന്നിവ ഏകോപിപ്പിച്ച് ഡയറക്ടറേറ്റ് ഓഫ് ജനറൽ എഡ്യൂക്കേഷൻ (ഡി.ജി.ഇ) എന്ന തസ്തിക 31/05/2019 ലെ സ.ഉ(കൈ) നം.53/2019/ പൊ.വി.വ പ്രകാരം സൃഷ്ടിക്കുകയും മേൽ പറഞ്ഞ മൂന്ന് ഡയറക്ടറേറ്റുകളും ഡി.ജി.ഇ യുടെ നിയന്ത്രണ പരിധിയിൽ കൊണ്ടുവരികയും ചെയ്തു. അതോടൊപ്പം 12-ാം ക്ലാസ് വരെയുള്ള സ്കൂളുകളുടെ സ്ഥാപന മേധാവിയാൽ ഹയർ സെക്കണ്ടറി പ്രിൻസിപ്പാളിനെ നിയോഗിച്ചു. പ്രസ്തുത സ്കൂളിലെ ഹൈസ്കൂൾ ഹെഡ്മാസ്റ്ററെ വൈസ് പ്രിൻസിപ്പാളായി നാമകരണം ചെയ്തു. ഇതനുസരിച്ച് കെ.ഇ.ആർ ൽ നിയമ/ചട്ട ഭേദഗതിയും വരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഏകോപിത സെക്കണ്ടറി സ്കൂളിലെ സ്ഥാപനമേധാവിയാൽ മാറിയ ഹയർ സെക്കണ്ടറി പ്രിൻസിപ്പാളിന്റെ തൊഴിൽഭാരം ലഘൂകരിക്കുന്നതിനായി അവരുടെ</p>

		<p>അധ്യയനം 8 പിരീഡ് ആയി നിജപ്പെടുത്തുകയും അധികം പിരീഡുകൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിന് ദിവസ വേതനത്തിൽ അദ്ധ്യാപകരെ നിയോഗിക്കുന്നതിന് ഭരണാനുമതി നൽകുകയും ചെയ്തു. ഏകോപനം പൂർണ്ണതയിൽ എത്തിക്കുന്നതിനുള്ള സ്പെഷ്യൽ റൂൾ അടക്കം വികസിപ്പിക്കുന്നതിന് നിർദ്ദേശം സമർപ്പിക്കാൻ ഒരു കോർ കമ്മിറ്റിയും രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.</p>
<p>(സി) റിപ്പോർട്ടിന്റെ രണ്ടാം ഭാഗം എന്നത്തേക്ക് സമർപ്പിക്കുമെന്നാണ് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത്; കമ്മിറ്റിയുടെ പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ച് നാലര വർഷം കഴിഞ്ഞിട്ടും റിപ്പോർട്ട് നൽകാത്തതിന്റെ കാരണം എന്തെന്ന് അറിയിക്കുമോ; എത്രയും വേഗം റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിക്കാൻ ആവശ്യപ്പെടുമോ എന്ന് വ്യക്തമാക്കാമോ?</p>	<p>(സി) 2009 ലെ സൗജന്യവും നിർബന്ധിതവുമായ വിദ്യാഭ്യാസ അവകാശ നിയമം സംസ്ഥാനത്ത് നടപ്പിൽ വരുത്തുന്നതിനാവശ്യമായ പഠനം നടത്തി നിർദ്ദേശങ്ങൾ സമർപ്പിക്കുന്നതിനായി ഡോ.എം.എ ഖദർ ചെയർമാനായി ഒരു വിദഗ്ധ സമിതി രൂപീകരിച്ച് 19/10/2017 ലെ സ.ഉ(സാധാ) നം.3779/2017/പൊ.വി.വ പ്രകാരം ഉത്തരവായിരുന്നു. റിപ്പോർട്ടിന്റെ ഒന്നാം ഭാഗം 2019 ജനുവരി മാസം സമർപ്പിക്കുകയും ടി ഒന്നാം ഭാഗം റിപ്പോർട്ട് 28/02/2019 ലെ സ.ഉ(കൈ) നം.19/2019/പൊ.വി.വ പ്രകാരം തത്വത്തിൽ അംഗീകരിക്കുകയും ഉണ്ടായി. തുടർന്ന് റിപ്പോർട്ടിന്റെ ഒന്നാം ഭാഗത്തിൽ ഉൾപ്പെടാത്ത കാര്യങ്ങൾ വിശദമായി പഠിച്ച് നിർദ്ദേശങ്ങൾ രൂപീകരിക്കുന്നതിനും സർക്കാരിലേക്ക് സമർപ്പിക്കുന്നതിനും സമിതിയുടെ കാലാവധി ദീർഘിപ്പിച്ച് നൽകണമെന്ന് ചെയർമാൻ വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിൽ അപേക്ഷിക്കുകയുണ്ടായി.</p> <p>കൈകാര്യം ചെയ്യേണ്ട അക്കാദമിക് തലം ഉൾപ്പെടെയുള്ള വിഷയങ്ങളുടെ വ്യാപ്തി കണക്കിലെടുത്ത് റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കുന്നതിന് വേണ്ടി വരുന്ന അധിക സമയ ആവശ്യകതയുള്ളതിനാലും കോവിഡ് പശ്ചാത്തലത്തിൽ മുന്നോട്ട് പോകുന്നതിനും വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കുന്നതിനും റിപ്പോർട്ട് ഡ്രാഫ്റ്റ് തയ്യാറാക്കുന്നതിനും തടസ്സങ്ങൾ നേരിട്ടതിനാലും ഇതിനിടയിൽ ദേശീയ വിദ്യാഭ്യാസ നയം 2020 നിലവിൽ വന്ന സാഹചര്യത്തിൽ അതിന്റെ വിശദാംശം കൂടി പരിശോധിക്കുന്നതിനും തുടർന്ന് കോവിഡ് 19 രോഗവ്യാപനം നീണ്ടു പോയതിനാലും ലോക്ക് ഡൗൺ സാഹചര്യം നിലനിന്നതിനാൽ സമിതിക്ക് യോഗം ചേരാൻ കഴിയാത്ത അവസ്ഥ നിലനിന്നതിനാലും സർക്കാർ വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിലായി വിദഗ്ധ സമിതിയുടെ കാലാവധി 2022 ഏപ്രിൽ 30 വരെ ദീർഘിപ്പിച്ച് നൽകുകയുണ്ടായി. ദേശീയ വിദ്യാഭ്യാസ നയം നടപ്പിൽ വരുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ പല കാര്യങ്ങളിലും</p>	

കുറെ കൂടി ആഴത്തിലുള്ള പരിശോധന ആവശ്യമായി വരുന്നതിനാൽ സമയ പരിധി നിശ്ചയിച്ച 2022 ഏപ്രിൽ 30 നകം സമിതിയുടെ പ്രവർത്തനം പൂർത്തീകരിക്കുവാൻ കഴിയാത്തതിനാൽ രണ്ടാം ഘട്ട റിപ്പോർട്ട് പൂർത്തിയാക്കുവാൻ സൗകര്യ പ്രദമാകുന്ന വിധം വിദഗ്ധ സമിതിയുടെ കാലാവധി 2022 സെപ്റ്റംബർ 30 വരെ ദീർഘിപ്പിച്ച് നൽകണമെന്ന് കമ്മിറ്റി ചെയർമാനും, സീമാറ്റ് ഡയറക്ടറും അപേക്ഷ സമർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. റിപ്പോർട്ടിന്റെ രണ്ടാം ഭാഗം എത്രയും പെട്ടെന്ന് സമർപ്പിക്കുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ

അധ്യായം 6

ശുപാർശകൾ - സംഗ്രഹം

സ്കൂളിൽ എത്തിച്ചേരുന്ന മുഴുവൻ കുട്ടികൾക്കും പഠിക്കാനും വികസിക്കാനുമുള്ള തുല്യ അവസരങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്നതും ജനാധിപത്യം, മതനിരപേക്ഷത, സഹകരണം, സഹ വർത്തിത്വം, അനുതാപം, ലിംഗാവബോധം, പാരിസ്ഥിതികാവബോധം തുടങ്ങി ഭരണ ഘടനാമൂല്യങ്ങളെല്ലാം ഉള്ളവാകുന്നതുമായ വിദ്യാഭ്യാസാന്തരീക്ഷമാണ് ഉണ്ടാകേണ്ടത്. അതിനായി ഇപ്പോൾ നിലനിൽക്കുന്ന വിദ്യാഭ്യാസഘടനയടക്കമുള്ള വിവിധ ഘടകങ്ങൾ പരിവർത്തനത്തിന് വിധേയമാക്കേണ്ടതുണ്ട്. അതിനായുള്ള വിദഗ്ധസമിതി ശുപാർശകൾ അധ്യായം 5 ൽ നൽകിയിട്ടുണ്ട്. അതിന്റെ സംഗ്രഹം മാത്രമാണ് ഈ അധ്യായം. അധ്യായം 5 ആണ് ശുപാർശകൾ എന്ന നിലയിൽ പരിഗണിക്കേണ്ടത്. അതിലേക്ക് ഒരു പ്രവേശിക എന്ന നിലയിൽ ഈ അധ്യായത്തെ കാണാം.

ഘടനയും ഭരണനിർവ്വഹണവും

1. പ്രീസ്കൂൾ

- i. 3 വയസ്സുമുതൽ സ്കൂൾ പ്രവേശനപ്രായം (5/6 വയസ്സ്) വരെ കുട്ടികൾക്ക് പ്രീസ്കൂളിന് സംവിധാനം ഒരുക്കണം. വിവിധ ഏജൻസികൾ ഇപ്പോൾ ഒരുക്കുന്ന പ്രീസ്കൂളിന് സംവിധാനങ്ങൾക്ക് ഏകോപിതരൂപം ഉണ്ടാകണം.
- ii. പ്രീസ്കൂളിന് പ്രായം കുട്ടികളുടെ വളർച്ചയും വികാസവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതിനാൽ കുട്ടിയുടെ ചിന്താപ്രക്രിയയെ ഉത്തേജിപ്പിക്കുന്നതും പരിപോഷിപ്പിക്കുന്നതുമായ കൂട്ടിക്ക് ലഭിക്കുന്ന എല്ലാ അനുഭവങ്ങളും. ഈ പ്രായത്തിൽ കളിയെന്നത് ഏറ്റവും ഗൗരവമേറിയതും പ്രധാനപ്പെട്ടതുമായ പഠനസങ്കേതമാണ്. യാത്രികമായ പഠന-പഠന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഒരു കാരണവശാലും അനുവദിക്കരുത്.
- iii. പ്രീസ്കൂൾ പ്രവർത്തകർ/അധ്യാപകർക്ക് ഏറ്റവും മികച്ച പരിശീലനം ലഭ്യമാക്കണം.
- iv. അംഗീകാരമില്ലാത്ത പ്രീസ്കൂൾ അധ്യാപകപരിശീലനകേന്ദ്രങ്ങൾ കണ്ടെത്തി ഉചിതമായ നടപടികൾ കൈക്കൊള്ളണം.
- v. പ്രീസ്കൂളിങ്ങിനായി ഒരു നയവും നിയമവും രൂപീകരിക്കുകയും നടപ്പാക്കുകയും വേണം.
- vi. സർക്കാർ നൽകുന്ന മാർഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ പാലിക്കുന്നു എന്ന് ഉറപ്പുവരുത്താൻ ബന്ധപ്പെട്ട സർക്കാർ ഏജൻസികളുടെ പങ്കാളിത്തമുള്ള ഒരു റഗുലേറ്ററി സംവിധാനം ഉണ്ടാക്കണം.

2. സ്കൂൾ പ്രവേശനപ്രായം

- i. പ്രീസ്കൂളിന് നയം രൂപീകരിക്കുന്ന ഘട്ടത്തിൽ സ്കൂൾ പ്രവേശനപ്രായം എത്രയാകാൻ എന്നത് സംബന്ധിച്ചു വ്യക്തത വരുത്തണം.

3. സ്കൂൾ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ഘട്ടങ്ങൾ

1	പ്രീസ്കൂൾ	സ്കൂൾ പ്രവേശനത്തിനു മുമ്പ്		
2	പ്രൈമറി	1 - 7	ലോവർ പ്രൈമറി	നാലാം ക്ലാസുവരെയുള്ള സ്കൂളുകൾ
			പ്രൈമറി	ഏഴാം ക്ലാസുവരെയുള്ള സ്കൂളുകൾ
3	സെക്കന്ററി	8 - 12	ലോവർ സെക്കന്ററി	പത്താം ക്ലാസുവരെയുള്ള സ്കൂളുകൾ
			സെക്കന്ററി	പന്ത്രണ്ടാം ക്ലാസുവരെയുള്ള സ്കൂളുകൾ

4. ഭരണനിർവഹണം

1. പന്ത്രണ്ടാം ക്ലാസുവരെയുള്ള സ്കൂൾവിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ നിയന്ത്രണവും ഏകോപനവും ഇന്നു നിലവിലുള്ള വിദ്യാഭ്യാസ ഡയറക്ടറേറ്റ്, ഹയർ സെക്കന്ററി ഡയറക്ടറേറ്റ്, വൊക്കേഷണൽ ഹയർ സെക്കന്ററി ഡയറക്ടറേറ്റ് എന്നീ മൂന്ന് ഡയറക്ടറേറ്റുകളെയും സംയോജിപ്പിച്ച് സ്കൂൾ വിദ്യാഭ്യാസ ഡയറക്ടറേറ്റിൽ (ഡയറക്ടറേറ്റ് ഓഫ് സ്കൂൾ എജ്യൂക്കേഷൻ) നിക്ഷിപ്തമാക്കണം.
2. പ്രീസ്കൂൾ മുതൽ പന്ത്രണ്ടാം ക്ലാസുവരെയുള്ള വിദ്യാഭ്യാസം ഒരു ഓഫീസിന്റെ പരിധിക്കകത്ത് വരുന്നതിനാൽ ഇതിനായി റവന്യൂ ജില്ലാതല വിദ്യാഭ്യാസ ഓഫീസ് ഉണ്ടാകും. ഇത് ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ ഓഫ് സ്കൂൾ എജ്യൂക്കേഷൻ (ജെ.ഡി.എസ്. ഇ) ഓഫീസ് ആയിരിക്കും. ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ ഓഫ് സ്കൂൾ എജ്യൂക്കേഷൻ (ജെ.ഡി.എസ്.ഇ) ആയിരിക്കും റവന്യൂ ജില്ലയുടെ ചുമതലയുള്ള ഓഫീസർ.
3. റവന്യൂ ജില്ലാതല വിദ്യാഭ്യാസ ഓഫീസിന് കീഴിൽ സ്കൂൾ എജ്യൂക്കേഷൻ ഓഫീസുകൾ ഉണ്ടാകണം. പൊതുവേ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത്/മുനിസിപ്പാലിറ്റി/കോർപ്പറേഷൻ എന്നിവയുടെ ഭൂപരിധിയോട് ഏകോപിതമായ ഒരു സ്കൂൾ വിദ്യാഭ്യാസ ഓഫീസ് എന്നതാണ് ശുപാർശ ചെയ്യുന്നത്. സ്കൂൾ എജ്യൂക്കേഷൻ ഓഫീസിന്റെ ചുമതല സ്കൂൾ എജ്യൂക്കേഷൻ ഓഫീസർ (എസ്.ഇ.ഒ) കായിരിക്കും.
4. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യുന്ന വിദ്യാഭ്യാസ പ്രോജക്ടുകൾ നടപ്പാക്കാനും മറ്റ് വിദ്യാഭ്യാസപ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏകോപിപ്പിക്കാനും പൂർണ്ണസമയ ഇംപ്ലിമെന്റിങ് ഓഫീസർ അനിവാര്യമാണ്. ആയതിനാൽ മുഴുവൻ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലും തസ്തിക സൃഷ്ടിച്ച് പഞ്ചായത്ത് എജ്യൂക്കേഷൻ ഓഫീസർമാരെ നിയമിക്കണം.
5. വിദ്യാഭ്യാസസംവിധാനത്തിലെ അടിസ്ഥാനപ്രവർത്തനഘടകം സ്കൂളുകളായിരിക്കും. ഒരു സ്കൂളിന് ഒരു സ്ഥാപനമേധാവി മാത്രമേ ഉണ്ടാകൂ. പ്രൈമറി, സെക്കന്ററി, ഹയർ സെക്കന്ററി, വൊക്കേഷണൽ ഹയർ സെക്കന്ററി എന്നിവ നിലവിലുള്ള സ്കൂളുകളിൽ എല്ലാ വിഭാഗങ്ങളെയും ഏകോപിപ്പിച്ച് ഒരു സ്ഥാപനമേധാവിയുടെ കീഴിൽ കൊണ്ടുവരണം. ഈ സ്ഥാപനമേധാവി പ്രിൻസിപ്പൽ എന്നാണ് അറിയപ്പെടേണ്ടത്. അത്തരം സ്ഥാപനങ്ങളിൽ പ്രിൻസിപ്പലിനെ സഹായിക്കാൻ ഒരു വൈസ് പ്രിൻസിപ്പൽ കൂടി ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ്.

6. നാഷണൽ സ്കിൽ ക്വാളിഫയർ ഫ്രെയിംവർക്കിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ മുഴുവൻ വൊക്കേഷണൽ ഹയർ സെക്കന്ററി സ്കൂളുകളും സെക്കന്ററി സ്കൂളുകളായി മാറേണ്ടതാണ്.
7. പ്രിൻസിപ്പലായി നിലവിൽ ഹയർ സെക്കന്ററി/വൊക്കേഷണൽ ഹയർ സെക്കന്ററിയിലെ നിശ്ചിത അധ്യാപകപരിശീലനം യോഗ്യത (ബി.എഡ്) അടക്കമുള്ള ബിരുദാനന്തരബിരുദം നേടിയ അധ്യാപകരിൽനിന്നും പൊതു സീനിയോറിറ്റിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സ്ഥാനക്കയറ്റം മുഖേന നിയമിക്കാവുന്നതാണ്. ഹൈസ്കൂൾ ഹെഡ്മാസ്റ്റർ കാഡറിലുള്ളവർക്ക് നിലവിലുള്ള അവസ്ഥ തുടരാം.
8. സ്കൂളുകളിൽ നിലവിലുള്ള മിനിസ്റ്റീരിയൽ സ്റ്റാഫും ഓഫീസും ഏകോപിത സ്കൂളിന്റെ മിനിസ്റ്റീരിയൽ സ്റ്റാഫും ഓഫീസുമായി മാറും.
9. നിലവിൽ ഡി.പി.ഐ., ഹയർ സെക്കന്ററി ഡയറക്ടറേറ്റ്, വൊക്കേഷണൽ ഹയർ സെക്കന്ററി ഡയറക്ടറേറ്റ് എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടു മൂന്ന് പരീക്ഷാഭവനങ്ങൾ ഉണ്ട്. ഇവ ഏകോപിപ്പിച്ച് ഒന്നാക്കി മാറ്റാം. ബോർഡ് ഓഫ് സ്കൂൾ എക്സാമിനേഷൻസ്, കേരളം എന്ന് ഇതിനു നാമകരണം ചെയ്യാം.
10. വിദ്യാലയങ്ങളുടെ സ്ഥാപനമേധാവികൾ പ്രിൻസിപ്പൽ എന്നാണ് അറിയപ്പെടുക. പന്ത്രണ്ടാം ക്ലാസുവരെയുള്ള സെക്കന്ററി വിദ്യാലയത്തിന്റെ മേധാവി പ്രിൻസിപ്പൽ (സെക്കന്ററി) ആയിരിക്കും. പത്താം ക്ലാസ് വരെയുള്ള വിദ്യാലയത്തിന്റെ മേധാവി പ്രിൻസിപ്പൽ (ലോവർ സെക്കന്ററി) ആയിരിക്കും. ഏഴാം ക്ലാസുവരെയുള്ള പ്രൈമറി വിദ്യാലയത്തിന്റെ മേധാവി പ്രിൻസിപ്പൽ (പ്രൈമറി) ആയിരിക്കും. നാലാം ക്ലാസ് വരെയുള്ള വിദ്യാലയത്തിന്റെ മേധാവി പ്രിൻസിപ്പൽ (ലോവർ പ്രൈമറി) ആയിരിക്കും.
11. വിവിധ ഡയറക്ടറേറ്റുകൾ ഏകോപിപ്പിക്കുമ്പോൾ സഹായകസംവിധാനമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന മിനിസ്റ്റീരിയൽ ജീവനക്കാരുടെ വിന്യാസവും പ്രധാനമാണ്. അത് എങ്ങനെ വേണം എന്നത് അധ്യായം 5 ൽ വിശദീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.
12. ഇപ്പോൾ നിലവിലുള്ള തസ്തികകൾ ഏകീകരണ സമയത്ത് ശാസ്ത്രീയമായ രീതിയിൽ വിലയിരുത്തി ആവശ്യമായ പുനക്രമീകരണം നടത്തി ജീവനക്കാരുടെ സേവനം വിനിയോഗിക്കാവുന്നതാണ്.
13. ഓഫീസുകളെല്ലാം ആധുനിക സാങ്കേതികവിദ്യാസാധ്യതകൾ പൂർണ്ണമായും പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്ന ഇ-ഓഫീസ് സംവിധാനത്തിലേക്കു മാറണം.
14. ഓരോ വിഭാഗം ജീവനക്കാരും ഓരോ തലത്തിലും എന്തെന്തു കടമകളാണ് നിർവഹിക്കേണ്ടത് എന്ന് വ്യക്തമാക്കുന്ന മാർഗരേഖ വകുപ്പ് തയ്യാറാക്കണം. ഇതനുസരിച്ചുള്ള പരിശീലനം എല്ലാവർക്കും നിർബന്ധമാക്കണം. സ്കൂൾ വിദ്യാഭ്യാസവകുപ്പിൽ ഏത് കാഡറിലും തൊഴിലിൽ പ്രവേശിക്കണമെങ്കിൽ അത് നേരിട്ടുള്ള നിയമനമായാലും സ്ഥാനക്കയറ്റം വഴിയുള്ള നിയമനമായാലും പ്രസ്തുത കാഡറിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതിന് മുമ്പേ രണ്ടുമാസത്തിനകത്തോ പ്രവേശനഘട്ടത്തിലുള്ള പരിശീലനം (ഇൻഡക്ഷൻ ട്രെയിനിങ്) നിർബന്ധിതമാക്കണം.
15. റവന്യൂ ജില്ലാ ഓഫീസായ ജെ.ഡി.എസ്.ഇയിൽ ഒരു ഡീഗൽ സെൽ ഉണ്ടാകണം.

16. എ.ഇ.ഒ തസ്തിക ഏകോപനത്തോടെ ഇല്ലാതാകും. അതൊടൊപ്പം ഡി.ഇ.ഒ തസ്തികയും. ഡി.ഡി.ഇ. തസ്തികകളും ആർ.ഡി.ഡി, എ.ഡി. ഓഫീസുകളും നിലവിലുള്ള രീതിയിൽ തുടരില്ല.
17. ഹയർ സെക്കന്ററി സ്കൂളുകളിൽ ഇപ്പോൾ നിലവിലുള്ള ലാബ് അസിസ്റ്റന്റുമാരെ ഏകോപിത സെക്കന്ററി സ്കൂളിൽ ലാബ് സംവിധാനം കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിന് പ്രയോജനപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.

5. കേരള എജ്യൂക്കേഷണൽ സർവീസ്

വിദ്യാഭ്യാസരംഗത്ത് അക്കാദമികമായും ഭരണപരമായുമുള്ള രംഗങ്ങളിൽ സർഗാത്മകമായും കാര്യക്ഷമമായും ഇടപെടണമെങ്കിൽ സ്കൂളിനെയും കുട്ടികളെയും അറിഞ്ഞിരിക്കണം. അക്കാദമിക മോണിറ്ററിങ് നടത്തണമെങ്കിൽ ക്ലാസ് മുറി അനുഭവം ഉണ്ടാകണം. ആയതിനാൽ ഭരണനിർവഹണരംഗത്ത് ഇപ്പോൾ പ്രഖ്യാപിച്ചിരിക്കുന്ന കേരള അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് സർവീസ് വിദ്യാഭ്യാസരംഗത്ത് കേരള എജ്യൂക്കേഷൻ സർവീസ് എന്ന നിലയിൽ വികസിപ്പിക്കണം.

6. കായികവിദ്യാഭ്യാസം

കളികൾ കുട്ടികളുടെ ശരിയായ ശാരീരിക, മാനസിക, വൈകാരിക, സാമൂഹിക വികാസത്തിന് അനിവാര്യമാണെന്നത് രക്ഷാകർത്തൃസമൂഹത്തെ ബോധ്യപ്പെടുത്താൻ ആവശ്യമായ രക്ഷാകർത്തൃ വിദ്യാഭ്യാസം വിപുലമായ കാമ്പയിൻ രീതിയിൽ നടത്തണം.

1. ഒന്ന് മുതൽ നാല് വരെ ക്ലാസുകളിൽ ക്ലാസ് അധ്യാപകർ തന്നെ കുട്ടികളുടെ നൈസർഗികമായ കളിവാസനയെ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചാൽ മതിയാകും.
2. അഞ്ചാം ക്ലാസ് തൊട്ടുള്ള പ്രൈമറി മുതൽ പന്ത്രണ്ടാം ക്ലാസ് വരെയുള്ള സെക്കന്ററി അടക്കമുള്ള കുട്ടികൾക്ക് ശാസ്ത്രീയമായ കായികപരിശീലനം ലഭിക്കണം.
3. കുട്ടികൾക്ക് ശാസ്ത്രീയമായ കായികപരിശീലനത്തിന് യോഗ്യരായ അധ്യാപകരുണ്ടാകണം. എല്ലാ സെക്കന്ററി സ്കൂളുകളിലും കായികാധ്യാപകരുടെ സേവനം ലഭ്യമാക്കണം. അഞ്ച് മുതൽ ഏഴ് വരെയുള്ള പ്രൈമറി സ്കൂളുകളിലെ കുട്ടികൾക്കും ശാസ്ത്രീയമായ പരിശീലനം ലഭിക്കാൻ കായികാധ്യാപകൻ/അധ്യാപികയുടെ സേവനം ഉറപ്പാക്കണം.
4. കായികാധ്യാപകരുടെ നിയമനത്തിന് തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങളെ ഒരു യൂണിറ്റായി പരിഗണിക്കാം.

7. കലാവിദ്യാഭ്യാസം

1. അഞ്ച് മുതൽ ഏഴ് വരെ പ്രൈമറി മുതൽ ഏട്ട് മുതൽ പന്ത്രണ്ട് വരെയുള്ള സെക്കന്ററി വരെ കുട്ടികൾക്ക് അടക്കം ശാസ്ത്രീയമായ കലാപരിശീലനം ലഭിക്കണം.
2. ഈ പ്രായഘട്ടത്തിൽ കലാസാംസ്കാരിക മേഖലകളിലെ വൈവിധ്യമാർന്ന ഇനങ്ങളിൽ കുട്ടികളുടെ താൽപ്പര്യമേഖലകൾ കണ്ടെത്താനും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കാനുമുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ ഉണ്ടാകണം. ഓരോ തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനപരിധിയിലും കല-കായിക സാംസ്കാരിക പാർക്ക് എന്ന ആശയത്തെ പ്രായോഗികമാക്കണം.

കുട്ടികൾക്ക് ശാസ്ത്രീയമായ കലാപരിശീലനത്തിന് യോഗ്യരായ അധ്യാപകരുണ്ടാകണം. എല്ലാ അഞ്ച് മുതൽ ഏഴ് വരെ പ്രൈമറി, എട്ട് മുതൽ പന്ത്രണ്ട് വരെ സെക്കന്ററി കുട്ടികൾക്കെക്കും കലാധ്യാപകരുടെ സേവനം ലഭ്യമാക്കണം.

4. കലാധ്യാപകരുടെ നിയമനത്തിന് തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളെ ഒരു യൂണിറ്റായി പരിഗണിക്കാം.

8. തൊഴിൽവിദ്യാഭ്യാസം

1. അഞ്ച് മുതൽ ഏഴ് വരെയുള്ള പ്രൈമറി മുതൽ എട്ട് മുതൽ പന്ത്രണ്ട് വരെയുള്ള സെക്കന്ററി അടക്കം കുട്ടികൾക്ക് ശാസ്ത്രീയമായ തൊഴിൽപഠനത്തിലൂടെയുള്ള അനുഭവങ്ങൾ ലഭ്യമാകണം.

2. ഈ പ്രായഘട്ടത്തിൽ തൊഴിൽമേഖലകളിലെ വൈവിധ്യമാർന്ന സാധ്യതകൾ പരിചയപ്പെടാനും നല്ല അനുഭവങ്ങൾ നേരിൽ കാണാനും ചെയ്തു മനസ്സിലാക്കാനും കഴിയണം. ഓരോ തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപന പരിധിയിലും ഒരു തൊഴിൽ നൈപുണി വികസന കേന്ദ്രം (പണിശാല - വർക്ക്ഷെഡ്) എന്ന ആശയം പ്രായോഗികമാക്കണം.

9. റിസോഴ്സ് അധ്യാപകർ

കേരളീയവിദ്യാഭ്യാസം സമീപകാലത്ത് കൈക്കൊണ്ട മാതൃകാപരവും അഭിനന്ദനീയവുമായ ശ്രമമാണ് പ്രത്യേക പരിഗണന അർഹിക്കുന്ന കുട്ടികൾക്കു നൽകുന്ന പിന്തുണ. മുൻകാലങ്ങളിൽ പൊതുവിദ്യാഭ്യാസധാരയിൽനിന്ന് ദൂരെമാറിക്കഴിഞ്ഞിരുന്ന പ്രത്യേക പരിഗണന അർഹിക്കുന്ന കുട്ടികളെ മുഴുവനും സ്കൂളുകളിലേക്ക് എത്തിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ അവർക്കുള്ള സേവനങ്ങൾ പൂർണ്ണമായി ലഭിക്കാനുള്ള നടപടികൾ കൈക്കൊള്ളണം. ആവശ്യമായ അധ്യാപകരുടെ സേവനം ഉറപ്പുവരുത്താൻ കഴിയണം.

10. ലൈബ്രറിയൻ

സെക്കന്ററി ഘട്ടത്തിൽ പൊതു ലൈബ്രറി അനിവാര്യമാണ്. റഫറൻസിങ്ങിനും മറ്റും പ്രാധാന്യം കൂട്ടുന്നതിനാൽ ലൈബ്രറിയനായി യോഗ്യതയുള്ള ഒരാളുടെ സേവനം തേടുന്നതാണ് ഉചിതം.

11. നിയന്ത്രണവും മോണിറ്ററിങ്ങും

ശാസ്ത്രീയമായതും ചിട്ടയായതുമായ മോണിറ്ററിങ് നിശ്ചിത ഇടവേളകളിൽ നടക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഇതിനായുള്ള കൃത്യമായ ആസൂത്രണം ഓരോ അക്കാദമികവർഷത്തിലും ഉണ്ടാകണം.

12. വിദ്യാഭ്യാസവകുപ്പിലെ വിവിധ ഏജൻസികൾ

എസ്.സി.ഇ.ആർ.ടി, അതിന്റെ ഭാഗമായി ടെക്സ്റ്റ്ബുക്ക് ആർകൈവ്സ്, ഡയററുകൾ, അവയുടെ ഭാഗമായി ഇംഗ്ലീഷ് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടുകൾ, സീമാറ്റ്, ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് എജ്യൂക്കേഷണൽ ടെക്നോളജി കേരളം (ഐ.ഇ.ടി.കെ) (പുതിയ സ്ഥാപനം), സ്റ്റേറ്റ് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഫോർ ദി മെന്റലി ചലഞ്ച്ഡ് (എസ്.ഐ.എം.സി), വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്ന കുട്ടികളുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ പഠിക്കുന്നതിനുള്ള സ്ഥാപനം (പുതിയ സ്ഥാപനം), കലാകായിക പഠനകേന്ദ്രങ്ങൾ, ഐ.എ.എസ്.ഇ, സി.ടി.ഇ. തുടങ്ങിയ ടീച്ചർ എജ്യൂക്കേഷൻ സ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവയെ ശക്തിപ്പെടുത്താനുള്ള നടപടികൾ കൈക്കൊള്ളണം.

13. അധ്യാപകയോഗ്യത

1. സമിതി അധ്യാപക പ്രൊഫഷണലിസം അതിപ്രധാനമായി കാണുന്നു.
2. പ്രൈമറി തലത്തിൽ (ഒന്ന് മുതൽ ഏഴ് വരെ) ബിരുദം അടിസ്ഥാനയോഗ്യതയാകണം. ബിരുദനിലവാരത്തിലുള്ള പ്രൊഫഷണൽ യോഗ്യതയും ആവശ്യമാണ്. സെക്കന്ററി തലത്തിൽ ബിരുദാനന്തരബിരുദം അടിസ്ഥാനയോഗ്യതയും പ്രൊഫഷണൽ യോഗ്യത ബിരുദനിലവാരത്തിലുള്ളതുമാകണം.
3. എന്നാൽ ബിരുദ സ്കീമിലേക്ക് സാവകാശം മാത്രമേ ലോവർ പ്രൈമറി ഘട്ടത്തിൽ കടക്കാനാകൂ. ആയതിനാൽ ഒന്ന് മുതൽ അഞ്ച് വരെ ക്ലാസുകളിൽ എൻ.സി.ടി.ഇ. നിലവിൽ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന അധ്യാപകനിയമന യോഗ്യതാമാനദണ്ഡങ്ങളാണ് നില നിൽക്കുക. പത്തുവർഷം കഴിഞ്ഞാൽ ബിരുദ സ്കീമിലേക്ക് അധ്യാപകയോഗ്യത മാറ്റണം എന്ന കാര്യം എൻ.സി.ടി.ഇ.യോട് കേരളം ആവശ്യപ്പെടണം. അതനുസരിച്ച് മാനദണ്ഡങ്ങളിൽ മാറ്റങ്ങൾ വേണമെന്ന് എൻ.സി.ടി.ഇ.യോട് അഭ്യർഥിക്കണം.
4. പ്രീസ്കൂളിന് എൻ.സി.ടി.ഇ. നിർദ്ദേശിക്കുന്ന മാനദണ്ഡങ്ങൾ അധ്യാപകയോഗ്യതായി നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.
5. ആറ്, ഏഴ് ക്ലാസുകളിൽ എൻ.സി.ടി.ഇ. വിജ്ഞാപനപ്രകാരമുള്ള അധ്യാപകയോഗ്യത ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.
6. സെക്കന്ററി തലത്തിൽ മറ്റ് ഇന്ത്യൻ സംസ്ഥാനങ്ങളിൽനിന്ന് ബഹുദൂരം മുന്നിലാണ് എൻറോൾമെന്റിന്റെ കാര്യത്തിലും പഠനത്തുടർച്ചയുടെ കാര്യത്തിലും കേരളസംസ്ഥാനം. കേരളത്തിന്റെ സവിശേഷമായ അക്കാദമിക ആവശ്യകത പരിഗണിച്ച് സെക്കന്ററി ഘട്ടത്തിൽ (ഏഴ് മുതൽ പന്ത്രണ്ട് വരെ ക്ലാസുകൾക്ക്) അധ്യാപകയോഗ്യതയായി ബിരുദാനന്തരബിരുദവും പ്രൊഫഷണൽ യോഗ്യതയായി അതത് വിഷയങ്ങളിലുള്ള വിദ്യാഭ്യാസബിരുദവും നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.
7. ഒന്ന് മുതൽ ഏഴ് വരെ ക്ലാസുകൾ വരുന്ന പ്രൈമറിതലത്തിൽ എൻ.സി.ടി.ഇ. നിർദ്ദേശിക്കുന്ന യോഗ്യതാമാനദണ്ഡങ്ങളിൽ 50 ശതമാനം മാർക്കോടുകൂടിയുള്ള പന്ത്രണ്ടാം ക്ലാസ് പഠനവും നാല് വർഷത്തെ ബാച്ചിലർ ഓഫ് എലിമെന്ററി എജ്യൂക്കേഷനിലുള്ള ബിരുദവുംകൂടി നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ കോഴ്സിലേക്ക് കേരളത്തിലെ അധ്യാപക പരിശീലനകേന്ദ്രങ്ങളെ പരിവർത്തിപ്പിക്കാൻ കഴിയണം. പന്ത്രണ്ടാം ക്ലാസ് കഴിഞ്ഞ് നാലു വർഷത്തെ ഉദ്ഗ്രഥിത ഡിഗ്രി കോഴ്സാണ് നിർദ്ദേശിക്കുന്നത്. ഈ കോഴ്സിന് ആവശ്യമായ പാഠ്യപദ്ധതിസമീപനവും പാഠ്യപദ്ധതിയും എസ്.സി.ഇ.ആർ.ടി. മുൻഗണന നൽകി വികസിപ്പിക്കണമെന്ന് നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.
8. കേരളത്തിൽ പരീക്ഷാഭവൻ ഉൾപ്പെടെ അധ്യാപകപരിശീലനത്തിനായുള്ള വിവിധ കോഴ്സുകൾക്കുള്ള പരീക്ഷകൾ നടത്തുന്നുണ്ട്. ചില വിഷയങ്ങളിൽ ഉന്നതപഠനത്തിന് സാധ്യതയില്ലാത്ത കാലത്തായിരുന്നു ഇത്തരം കോഴ്സുകൾ നടത്തിയതും പരീക്ഷാഭവൻ സർട്ടിഫിക്കറ്റുകൾ നൽകിയതും. നിലവിൽ എല്ലാ വിഷയങ്ങൾക്കും ഉന്നതപഠനത്തിന് ധാരാളം അവസരങ്ങളുണ്ട്. ആയതിനാൽ വിവിധ ഭാഷാവിഷയങ്ങൾക്കുടക്കം പരീക്ഷാഭവൻ നടത്തുന്ന സർട്ടിഫിക്കറ്റ് കോഴ്സുകൾ തുടരേണ്ടതില്ല. അത്തരം

സർട്ടിഫിക്കറ്റുകൾ അധ്യാപനയോഗ്യതാസർട്ടിഫിക്കറ്റുകളായി ഭാവിയിൽ പരിഗണിക്കേണ്ടതില്ല.

9. സെക്കന്ററി ഘട്ടത്തിലും പ്രൊഫഷണലായ അധ്യാപകർ അനിവാര്യമാണ്. അധ്യാപകയോഗ്യത സംബന്ധിച്ചും പ്രസ്തുത യോഗ്യത കരസ്ഥമാക്കുന്നതു സംബന്ധിച്ചും വ്യക്തമായ കാഴ്ചപ്പാടുള്ള മാറ്റങ്ങൾ ആവശ്യമാണ്. സെക്കന്ററി തലത്തിൽ അഞ്ചോ ആറോ വർഷത്തെ ഉദ്ഗ്രഥിത ബിരുദാനന്തരബിരുദ കോഴ്സുകളാണ് നിർദ്ദേശിക്കുന്നത്. ഇത്തരം കോഴ്സുകളിലെ അധ്യാപകപരിശീലന അംശങ്ങൾ എന്തെല്ലാമാകണമെന്ന നിർദ്ദേശങ്ങൾ എസ്.സി.ഇ.ആർ.ടി. വികസിപ്പിച്ച് കേരളത്തിലെ യൂണിവേഴ്സിറ്റികൾക്ക് കൈമാറേണ്ടതാണ്.

14. അധ്യാപകപരിശീലനം

(1) സേവനകാലപരിശീലനം (ഇൻ സർവീസ് ട്രെയിനിങ്)

1. മുഴുവൻ കുട്ടികളുടെയും പഠനവും വികാസവും ലക്ഷ്യമിടുന്ന വിദ്യാഭ്യാസപ്രക്രിയയ്ക്ക് നേതൃത്വം നൽകാൻ ആവശ്യമായ പ്രൊഫഷണലിസം അധ്യാപകർക്കുണ്ടാകണമെങ്കിൽ അവർ നിരന്തരം നവീകരിക്കപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കണം. അധ്യാപകരുടെ പ്രൊഫഷണലിസം വർദ്ധിപ്പിക്കണമെങ്കിൽ ഓരോ ഘട്ടത്തിലും ഈ രംഗത്ത് ഉള്ളടക്കപരമായും ബോധനശാസ്ത്രപരമായും വരുന്ന മാറ്റങ്ങൾ ഉൾക്കൊണ്ടുകൊണ്ട് സ്വയം നവീകരിക്കാൻ ആവശ്യമായ അവസരങ്ങൾ നിരന്തരമായി ഒരുക്കേണ്ടതുണ്ട്.
2. സംസ്ഥാനത്തെ ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസകേന്ദ്രങ്ങൾ, ശാസ്ത്ര-സാങ്കേതികസഹായങ്ങൾ തുടങ്ങിയവയുടെ സാധ്യതകൾ അധ്യാപകരുടെ സേവനകാല പരിശീലനത്തിന് പ്രയോജനപ്പെടുത്തണം.
3. വിദ്യാഭ്യാസരംഗത്തു നടക്കുന്ന ഏത് അക്കാദമികപ്രവർത്തനങ്ങളും സുഗമമാവണമെങ്കിൽ ഭരണനിർവഹണരംഗത്ത് പ്രവർത്തിക്കുന്ന ജീവനക്കാർക്കും ഈ രംഗത്ത് നടക്കുന്ന അക്കാദമിക പ്രവർത്തനങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ധാരണ ഉണ്ടാകേണ്ടതുണ്ട്.

(2) സേവനപൂർവകാല പരിശീലനം (പ്രീ സർവീസ് ട്രെയിനിങ്)

1. ഗുണമേന്മയുള്ള വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ മൂന്നുപാധിയായ പ്രൊഫഷണലായ അധ്യാപകരെ വളർത്തിയെടുക്കുന്ന രീതിയിൽ സേവനകാല അധ്യാപകപരിശീലനങ്ങളെ പരിവർത്തിപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്.
2. പരിശീലനകേന്ദ്രങ്ങൾ എൻ.സി.ടി.ഇ. മാനദണ്ഡങ്ങൾ പുലർത്തുന്നവയാകണം. പരിശീലനകേന്ദ്രങ്ങളിലെ ഫാക്കൽറ്റികൾ എൻ.സി.ടി.ഇ. മാനദണ്ഡപ്രകാരം നിയമിതരാകണം.
3. സ്കൂൾവിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ അക്കാദമിക അതോറിറ്റി എസ്.സി.ഇ.ആർ.ടിയാണ്. സെക്കന്ററി തലത്തിലെ ബി.എഡ്. കോഴ്സിന്റെ പാഠ്യപദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്ന ഘട്ടത്തിൽ യൂണിവേഴ്സിറ്റികൾ എസ്.സി.ഇ.ആർ.ടിയുമായി ആവശ്യമായ കൺസൾട്ടേഷൻ നടത്തേണ്ടതാണ്.